

ใบความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำวิเศษณ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำวิเศษณ์ คือ คำซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา และเป็นส่วนหลักของวิเศษณ์วลี คำวิเศษณ์ซึ่งเป็นส่วนประกอบของวิเศษณ์วลี มักปรากฏหลังหน่วยกริยา หากเป็นคำกริยากรรมหรือคำกริยาคุณศัพท์ คำวิเศษณ์มักปรากฏหลังคำกริยาโดยตรง

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (๒๕๕๕: ๔๑-๔๕) แบ่งคำวิเศษณ์ออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

๑) คำวิเศษณ์สามัญ คือ คำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาโดยทั่วไป เช่น

- วันนี้รถติดจัง
- เชามาตรงเวลาที่เดียว
- น้องนอนแล้ว
- แม่บ้านทำกับข้าวเอง
- น้องชายที่สุด

๒) คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะ คือ คำวิเศษณ์ที่ขยายคำกริยาคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ คำวิเศษณ์ประเภทนี้จะแสดงลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งของคำกริยา เช่น

- แดงแจ๋
- เปียกซุก
- อ้วนตะลุกปุก
- กัดฟันกรอด ๆ
- ดำปี๋
- แบนแต๊ดแต๋

นอกเหนือจากนั้นบางสำนวนทำหน้าที่เดียวกับคำวิเศษณ์ จัดเป็นคำวิเศษณ์ด้วย เช่น

- พูดน้ำไหลไฟดับ
- ทำงานหามรุ่งหามค่ำ
- โกรธเป็นฟืนเป็นไฟ
- นอนกินบ้านกินเมือง

๓) คำวิเศษณ์แสดงคำถาม คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้แสดงคำถามเกี่ยวกับการกระทำ ว่ากระทำไปเพราะเหตุผลอะไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อะไร กระทำลงไปเวลาใด กระทำไปลักษณะใด เช่น

- ทำไมสัตว์ป่าหลายชนิดจึงสูญพันธุ์
- อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้อย่างไร
- เหตุใดจึงไม่แจ้งข่าวล่วงหน้า
- เขาจะมาหาเราเมื่อไร
- เครื่องบินจะลงตอนไหน

๔) คำวิเศษณ์บอกเวลา คือ คำวิเศษณ์ที่ใช้เพื่อบ่งบอกเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น กลางวัน กลางคืน คำ ๆ เช้า ๆ พรุ้งนี้ มะรืนนี้ ตะกี้ ฯลฯ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- คำ ๆ เราก็ตัดต่อเขาได้
- เราก็ตัดต่อเขาได้คำ ๆ
- ตะกี้ใครโทรศัพท์มา
- ใครโทรศัพท์มาตะกี้
- พรุ้งนี้มีประชุม
- มีประชุมพรุ้งนี้

ที่มา : เรียบเรียงมาจาก “บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๒” กระทรวงศึกษาธิการ